

ทิศทาง บ้านประหยัดพลังงาน ในประเทศไทย

ทีละ จงเจริญ

unusunnathira บริษัท

วารสารธนาคารอาคารสงเคราะห์

ประเทศไทยมีสภาพอากาศแบบร้อนชื้น คนไทยจึงรู้จักวิธีปรับตัวให้เข้ากับสภาพอากาศแบบร้อนชื้นมาตั้งแต่ในอดีตกาล โดยได้มีกรออกแบบรูปทรงของบ้านที่เปิดโล่ง หลังคาทรงสูง การเลือกวัสดุก่อสร้างบ้านที่บางเบาไม่มีมวลที่สะสมความร้อน เกิดเป็น**อาคารบ้านทรงไทย**ที่นำอยู่น่าอาศัยมาเป็นเวลานานหลายร้อยปี ต่อมาเมื่อสภาพแวดล้อมเมือง และสังคมวัฒนธรรมได้เปลี่ยนแปลงไป จากแบบเรือนไทยเดิม มาเป็น**บ้านแบบ Colonial** ที่มีเอกลักษณ์เด่นในการใช้หน้าต่างที่เป็นเกล็ดไม้ระบายอากาศที่เลื่อนปิดบังแดดได้ ทำให้ลมพัดเข้าบ้านได้ตลอดวันโดยที่แดดไม่เข้าและฝนไม่สาดเข้าข้างใน ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่สำคัญของการออกแบบบ้านให้น่าอยู่น่าสบายประหยัดพลังงาน จนมาถึงยุคที่มีเครื่องปรับอากาศราคาถูกลงที่ทุกคนเป็นเจ้าของได้ และเลือกเอารูปแบบบ้านที่ไหนในโลกมาสร้างก็ได้เพราะพลังงานมีราคาถูก เป็น**บ้านแบบ Modern และ Post Modern** ที่ไม่เน้นการประหยัดพลังงาน จนกระทั่งในปัจจุบัน ที่ผู้คนเริ่มต้องการบ้านที่อยู่สบาย กลมกลืนกับสภาวะแวดล้อม จึงเกิดเป็น**บ้านแบบ Tropical Modern** ที่ผสมผสานแนวคิดแบบสถาปัตยกรรมสีเขียวที่ได้รับอิทธิพลจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในระหว่างที่บ้านประหยัดพลังงานกระแสหลักเกิดขึ้น ก็ยังมีแนวคิดการออกแบบบ้านประหยัดพลังงานกระแสรองเกิดขึ้นไปพร้อมกัน แต่ไม่ได้สร้างผลกระทบต่อตลาดที่อยู่อาศัยในประเทศไทยมากนัก เนื่องจากเป็นบ้านที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงนวัตกรรมการออกแบบหรือเทคโนโลยีวัสดุสมัยใหม่

ที่ผ่านมา กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน ได้มีการจัด**ประกวดบ้านจัดสรรอนุรักษ์พลังงานดีเด่นและการแข่งขันปรับปรุงแบบบ้านมาอย่างต่อเนื่อง** ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์พลังงาน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการบ้านจัดสรรและนักออกแบบให้ความสำคัญในการออกแบบบ้านให้เกิดการอนุรักษ์พลังงาน กระตุ้นให้เกิดนักออกแบบมืออาชีพพร้อมรับความต้องการของตลาดที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ ภาครัฐ โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) ได้มีการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์เพื่อใช้ภายในที่อยู่อาศัย หรือที่เรียกว่า**“โซลาร์รูฟ”** ในการกำหนดเงื่อนไขการพิจารณาขออนุญาตใช้พลังงานที่ไม่ต้องขอใบอนุญาต (รง.4) หากทำการติดตั้งเพื่อผลิตไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนและเหลือส่งขายให้กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มที่จะได้รับความสนใจจากผู้อยู่อาศัยและผู้ประกอบการมากขึ้นตามลำดับ

สำหรับทิศทางการออกแบบบ้านประหยัดพลังงานในอนาคต หากที่ตั้งบ้านอยู่ในตัวเมืองใหญ่ที่มีผลกระทบจากมลภาวะทางอากาศ จะเป็นบ้านปรับอากาศแบบ Tropical Modern แต่หากมีบ้านอยู่นอกเมืองที่อากาศยังดีอยู่ การจัดวางผังพื้นที่ใช้สอยให้ได้ลมธรรมชาติ ประกอบกับการใช้มวลอุณหภูมิต่ำที่เหมาะสมจะช่วยลดชั่วโมงความต้องการปรับอากาศลง ก็จะสามารถทำให้ประหยัดพลังงานได้มาก และหากเพิ่มการลงทุนด้านพลังงานทดแทน เช่น การติดตั้งโซลาร์รูฟเพื่อที่จะขายไฟฟ้าให้ภาครัฐ ก็มีความเป็นไปได้ที่จะผลิตพลังงานได้มากกว่าที่จำเป็นต้องใช้ และมีความคุ้มค่าด้านการลงทุนที่นอกจากจะคืนทุนค่าติดตั้งโซลาร์รูฟแล้วยังมีรายได้มาจ่ายเป็นค่าก่อสร้างบ้านอีกด้วย หากสร้างบ้านอย่างประหยัด นอกจากนี้ จากภาวะโลกร้อนและอากาศเปลี่ยนแปลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกก็จะเป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดอาคารเขียว (Green Building) ซึ่งการออกแบบและเลือกใช้วัสดุที่พิจารณาปริมาณคาร์บอนก็จะเป็นส่วนหนึ่งของบ้านประหยัดพลังงานในอนาคตที่ต้องเป็นบ้านคาร์บอนต่ำ (Low-carbon) หรือบ้านสีเขียวแห่งอนาคต (Energy Plus)